

 een doordacht curriculum
dat doen we *samen*

Taalprofielen revisited!

Nationaal Congres Engels, 22 maart 2024

Stéfanie Leunissen, Loes Groen, Daniela Fasoglio

Bekend met het ERK en het Companion Volume?

- ✓ Ik weet er eigenlijk heel weinig van.
- ✓ Ik ken het ERK uit 2001 vrij goed, maar niet het Companion Volume.
- ✓ Ik ken wel Taalprofielen, dat is toch het ERK?
- ✓ Ik gebruik lesmaterialen afgestemd op het ERK.
- ✓ Ik gebruik het ERK om zelf lesmaterialen te ontwikkelen.
- ✓ Ik gebruik op het ERK-afgestemde rubrics om leerlingen te beoordelen.

Europees Referentiekader voor de Talen: het ERK ABC

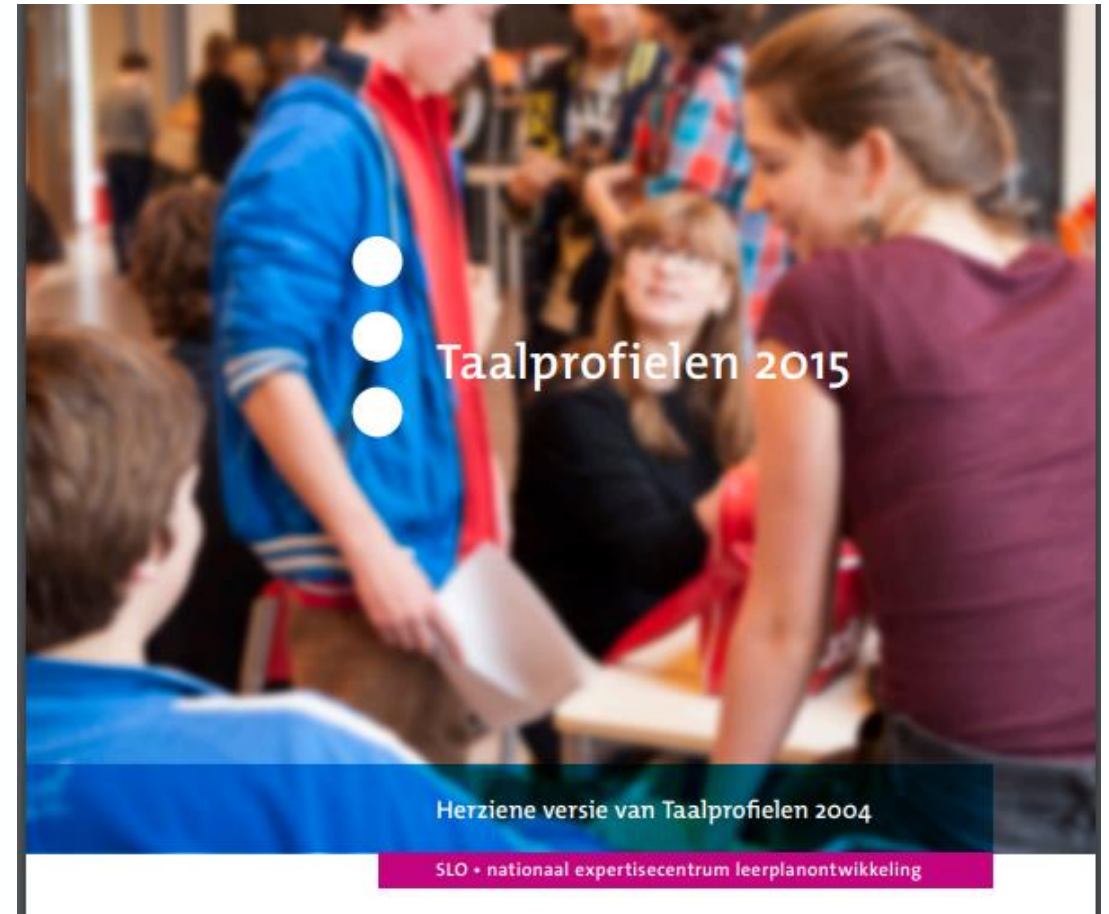
ERK	Een raamwerk dat de beheersing van een vreemde taal in zes niveaus beschrijft .
Beheersingsniveau	Het niveau waarop je iets 'kunt' in een vreemde taal. A1 en A2 = basisniveaus B1 en B2 = de 'onafhankelijke' taalgebruiker C1 en C2 = de gevorderde taalgebruiker A2+ , B1+ en B2+ = je taalvaardigheid vertoont al een paar kenmerken van het volgende niveau Pre-A1 = de eerste pogingen met een nieuwe taal.
Schaal	Een reeks beschrijvingen van wat je in een taal 'kunt' op verschillende beheersingsniveaus. Elke schaal beschrijft een type taalactiviteit , competentie of strategie . Voorbeelden van schalen zijn 'Correspondentie lezen' of 'Samenvatten'. Het ERK 2020 (Companion Volume) bevat 85 schalen!!
Can do- beschrijvingen	Een kernachtige beschrijving van wat je 'kunt' in een vreemde taal op een bepaald niveau.

Wat is Taalprofielen?

- Een publicatie van SLO in samenwerking met leraren en educatieve uitgevers
- De can-do beschrijvingen uit het ERK:
 - gecategoriseerd per taalvaardigheid en per niveau;
 - geïllustreerd met voorbeelden van situaties, bijvoorbeeld:

Kan berichten schrijven over een gebeurtenis, waargebeurd of verbeeld.
(Creatief schrijven, B1)

Een blog schrijven over hoe jouw droomreis eruit zou zien als je een miljoen zou winnen.

Wat is Taalprofielen?

Vaardigheid: Gesprekken voeren

1. Informele gesprekken

GSB2-1a. Kan een uitgebreide conversatie voeren over participerende wijze, zelfs in een lawaaierige omgeving

Bijvoorbeeld:

- in een rumoerig café, met buitenlandse vrienden bespreken wonen tijdens je studie (DL)
- een gesprek op straat voeren met een buitenlandse vriend(in)
- in de kantine van een buitenlandse school, met andere gastland en het eigen land (OPL, DL)

Niveau: B2

Beheersingsniveau:

Ik kan zodanig deelnemen aan een vloeiend en spontaan gesprek, dat normale uitwisseling met moedertaalsprekers redelijk mogelijk is. Ik kan binnen een vertrouwde context actief deelnemen aan een discussie en hierin mijn standpunten uitleggen en ondersteunen.

Tekstkenmerken receptief

▪ woordenschat

Taalgebruik en zinsbouw kunnen ook complex zijn.

Idiomatische uitdrukkingen worden niet altijd begrepen.

Zinsbouw kan complex zijn.

▪ tempo en articulatie

Het spreektempo is het gemiddelde spreektempo van een moedertaalspreker. Er wordt standaardtaal gesproken.

▪ hulp

Tekstkenmerken productief

▪ bereik van de woordenschat

Beschikt over een voldoende brede woordenschat voor zaken die verband houden met zijn of haar vakgebied en de meeste algemene onderwerpen. Kan variatie aanbrengen in formuleringen om te veel herhaling te voorkomen, al kunnen hiaten in de woordenschat nog wel tot aarzeling en omschrijving leiden.

▪ beheersing van de woordenschat

Trefzekerheid in woordkeuze is over het algemeen hoog, al komen enige verwarring en onjuist woordgebruik wel voor zonder de communicatie in de weg te staan.

▪ grammaticale correctheid

Toont een betrekkelijk grote beheersing van de grammatica. Maakt geen

Voor wie is Taalprofielen?

Leraren

- Ideeën voor lesactiviteiten
- Aanwijzingen voor beoordeling

Educatieve uitgevers

- Ontwikkeling van materialen

Tijd voor een nieuwe editie van Taalprofielen. Waarom?

- ERK grondig herzien in 2020 = Companion Volume
- Nieuwe kerndoelen en examenprogramma's komen eraan: ERK (versie 2020) krijgt formele status
- Taalprofielen = belangrijk instrument voor het beproeven van de nieuwe examenprogramma vanaf 2025 en voor de implementatie

ERK geactualiseerd: Companion Volume, 2020

RECEPTIEF	lezen als vrijetijdsbesteding
PRODUCTIEF	verstrekken van informatie in een monoloog
INTERACTIE	Gebruik van telecommunicatie Online conversatie en transacties
MEDIATION	Het begrip is explicieter en breder conceptualiseerd 19 nieuwe schalen, waaronder 2 over reactie op creatieve teksten, inclusief literatuur
LINGUIÏSTISCHE COMPETENTIES	Schalen voor fonologische beheersing vernieuwd
MEERTALIGE EN PLURICULTURELE COMPETENTIES	3 schalen (1 receptief, 2 productief)
<ul style="list-style-type: none">• pre-A1• meer descriptorren voor A1, C2 en de plusniveaus	

Taalactiviteiten

Receptief:

mondeling
audio-visueel
schriftelijk

Productief:

mondeling
schriftelijk

Interactie:

mondeling
schriftelijk
online

Mediation

van teksten
van begrippen
van communicatie

Taalcompetenties

Linguïstisch

grammatica
woordenschat
orthografie
fonologie

Sociolinguïstisch

Pragmatisch

flexibiliteit
de beurt nemen
thematische ontwikkeling
coherentie, cohesie
propositionele nauwkeurigheid
vloeiendheid

Meertalige/pluriculturele competentie

Voortbouwen op

pluricultureel repertoire

Meertalig begrip

Voortbouwen op

meertalig repertoire

Kernbegrippen aan de basis van het Companion Volume, 2020

- Action-oriented, agency
- Mediation
- Plurilingual and pluricultural

Action-oriented & agency

slo

*“To be an agent is to intentionally make things happen
by one’s own actions”* (Bandura, 2001: 2)

Actiegericht betekent...

... een of meer talen/taalvariateiten gebruiken om een rijke taak te volbrengen en daarbinnen te handelen om:

- te begrijpen (receptie),
- samen te werken (interactie), en
- aan een product te werken (productie).

'Social agents' ...

... 'handelen met taal' (*linguaging*) samen met anderen;

... werken samen aan een doel;

... nemen initiatief, nemen beslissingen;

... binnen voorwaarden en beperkingen;

... zetten al hun middelen in: cognitief, emotioneel, (pluri)linguïstisch en (pluri)cultureel;

... ontwikkelen strategieën;

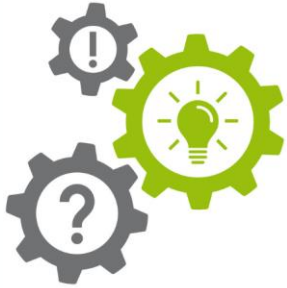
... plannen, boeken resultaten, realiseren een product;

... monitoren hun acties.

Mediation

‘Taalgebruik zoals dat in het echte leven plaatsvindt’

<https://www.slo.nl/thema/vakspecifieke-thema/mvt/erk/leraar-vo/nieuwe-inhouden-erk/mediation/>

Mediation van concepten: samen dingen doordenken

Bijvoorbeeld: bespreken wat er in een video, een spel, een webpagina moet komen

Mediation van communicatie: zelfregulatie en de ander reguleren, grip krijgen op gedachten, emoties en gedrag

Bijvoorbeeld: bespreken waarom een groepswork niet zo goed uitpakte.

Mediation van teksten: het mogelijk maken om een tekst te begrijpen, voor zichzelf en voor of met anderen.

Bijvoorbeeld: samenvatten (uit meerdere bronnen), uitleggen, vertalen...

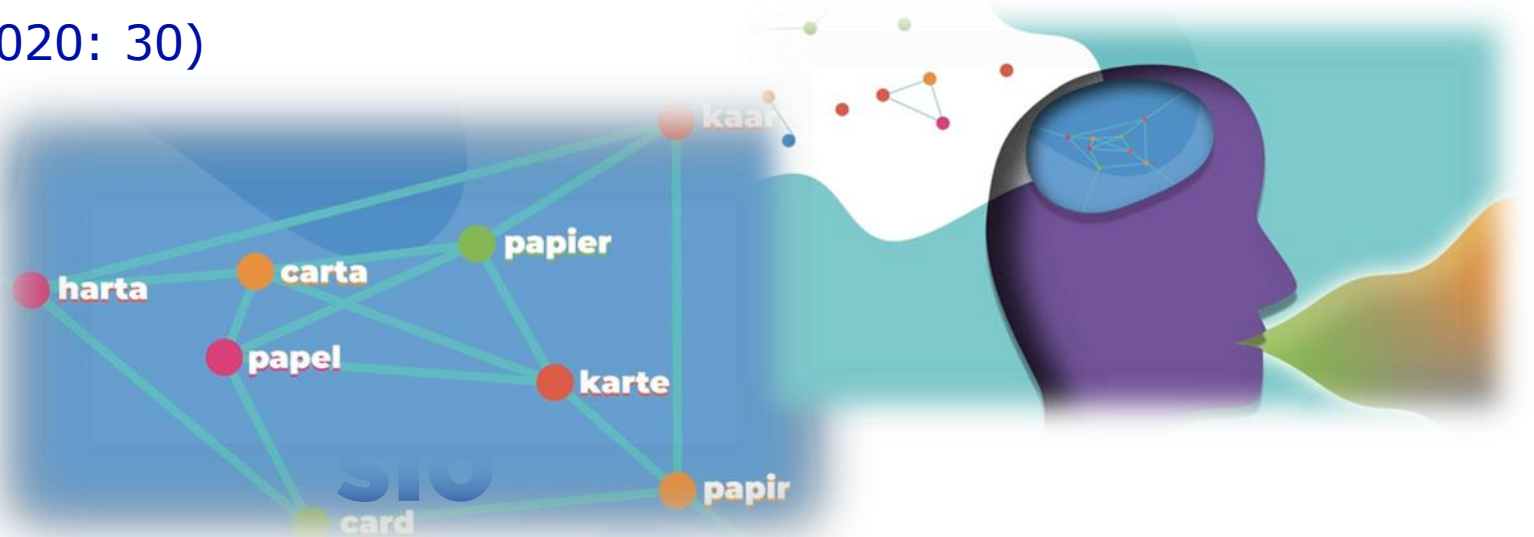
Plurilingualism

slo

Het eigen meertalige repertoire gebruiken om te:

- a) te switchen van een taal/taalvariëteit naar een andere [code switching, flexible bilingualism; translanguaging];
- b) zich uit te drukken in een taal (of dialect, of variëteit) en iemand begrijpen die een andere taal spreekt [luistertaal];
- c) een beroep te doen op de kennis van talen/taalvariëteiten om een tekst te begrijpen [translanguaging, scaffolding];
- d) worden uit internationale vocabulaire te herkennen;
- e) te bemiddelen tussen mensen zonder gemeenschappelijke taal, of taalvariëteit.

(Council of Europe 2001: 4-6; 2020: 30)

ERK: Niet zonder kritiek

- Enkele inconsistenties in de opbouw van de schalen
- Niveaus moeilijk te koppelen aan cijfers
- Uitdaging voor testontwikkelaars bij het bepalen van beoordelingscriteria

Wat heb je aan het ERK dan?

- Inspiratie bij het ontwikkelen van onderwijs: aansluiten bij hoe je een taal leert en gebruikt;
- Meertaligheid waarderen;
- Instrument voor formatief handelen en self-assessment;
- De focus leggen op observeerbaar gedrag, niet op een waarderend oordeel over houdingen.

Maar het ERK is geen kant-en-klaar instrument = Keuzes maken!

ERK: niet voorschrijvend... niet neutraal!

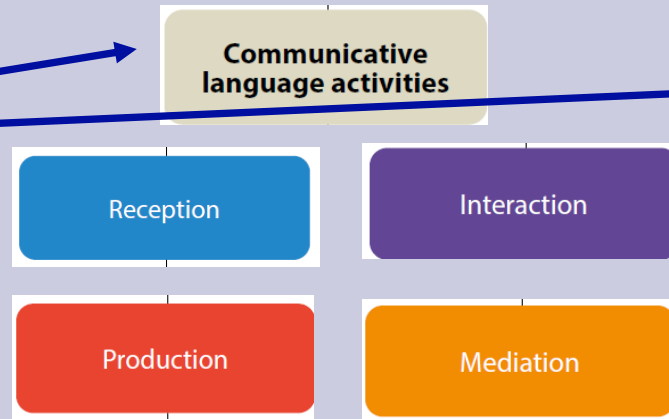
"One thing should be made clear right away. We have NOT set out to tell practitioners what to do, or how to do it. We are raising questions, not answering them." (CEFR 2001, Notes to the user)

- Geen voorgeschreven pedagogische aanpak
- Maar: taal leren wordt gestuurd door actie
 - Leerlingen in staat stellen om te handelen met taal, om rijke taken uit te voeren en doelen te bereiken met taal, in realistische situaties, vaak in samenwerking
 - Doelgerichte, rijke coöperatieve taken met een concreet product of resultaat

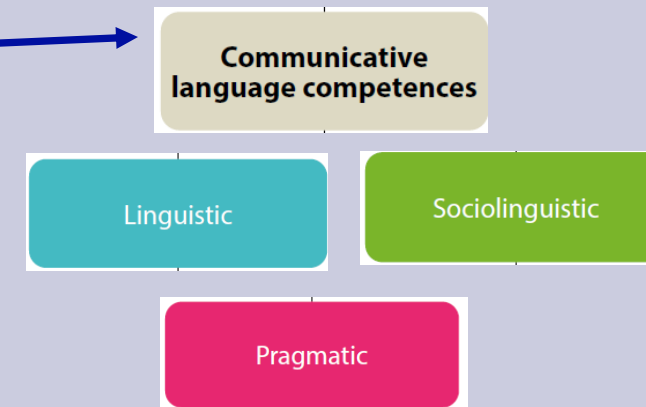
Leerdoelen vaststellen

Gebruik de ERK-schalen om de beoogde resultaten te definiëren

WAT moet de leerling kunnen doen?

HOE GOED? Welk beheersingsniveau?

Reflectie

Leerlingen stimuleren tot discussie en reflectie over hoe zij taal gebruiken, samenwerken aan een taak, de communicatie faciliteren

Taaltaken ontwerpen

Passende ERK-schalen kiezen om scenario's, situaties, acties en te bereiken communicatieve doelen te bepalen

Beoordelingscriteria definiëren

Passende ERK-schalen selecteren om criteria te definiëren die het mogelijk maken conclusies te trekken over de kwaliteit van de leerresultaten (formatief, summatief)

Samenvattend...

- Het ERK is GEEN kant-en-klare lesmethode of beoordelingsinstrument.
- Het biedt wel inspiratie en houvast voor het ontwerpen van lesprogramma's, taaltaken, (zelf)evaluatie-instrumenten, en het leerproces te monitoren.
- Let wel op: je moet keuzes maken!
- Ofwel: het is de verantwoordelijkheid van de professional (de leraar!) om de vertaling te maken naar het onderwijs en de juiste keuzes te maken voor de doelgroep.
- Het ERK schrijft geen didactiek voor, maar is niet neutraal.
- Er ligt een visie op talen leren en gebruiken aan de basis van het referentiekader.

CEFR portal, Council of Europe

<https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages>

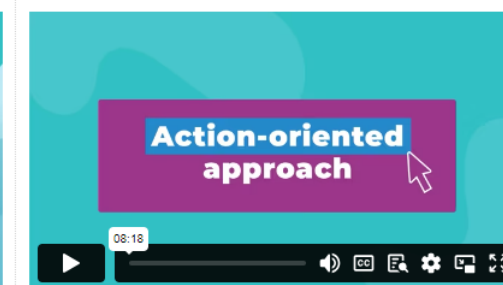
4 video's met interviews met leraren Duits, Engels, Frans en Spaans

KEY CONCEPT VIDEO CLIPS

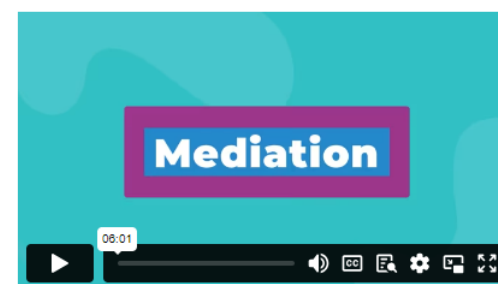
The user/learner as social agent

The action-oriented approach

Mediation

Plurilingualism

www.erk.nl: veel informatie, een interactief spel...

14 december 2023

- hoe is het ERK opgebouwd?
- de nieuwe inhoud van het ERK
- niveaus vo
- aan de slag

- > mediation
- > meertalige en pluriculturele competentie
- > creatieve en literaire teksten
- > gebarentaal

Het ERK-spel

Maak kennis met de algemene schalen van het ERK! Door het slepen met de *can do*-beschrijvingen krijg je snel gevoel bij de verschillende ERK-niveaus.

[Kies een algemene schaal >](#)

Taalprofielen 2024 : coming soon!

Bouw een taalprofiel

Selecteer een taalvaardigheid

The interface displays five circular icons representing language skills: 'Luisteren' (Listening) with headphones, 'Lezen' (Reading) with a person reading, 'Spreken' (Speaking) with a person at a podium, 'Schrijven' (Writing) with a laptop, and 'Monde' (Mond) with a person speaking. A progress bar below the icons shows the first icon is selected.

Luisteren Lezen Spreken Schrijven Monde

Selecteer een niveau

PRE-A1 A1 A2/A2+ B1/B1+ B2/B2+ C1 C2

Volgende >

Interactieve Can do-zoeker

Taalprofielen 2024 digitaal: rondleiding

Maak een geïntegreerde taaltaak

- Gebruik Taalprofielen om een 'losse' geïntegreerde taaltaak te ontwerpen waarbij je *schrijfvaardigheid* combineert met een *receptieve vaardigheid*.
- Werk in groepjes van drie; bij voorkeur met mensen die je niet kent.
- Doel: vingeroefening voor het bouwen van Taalprofielen
> Hoe ziet de digitale versie van Taalprofielen en hoe werkt deze?
- Gebruik het stappenplan op de hand-out.